

**KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN**

**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“**

ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА СПЕЦИАЛНОСТ „РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА“

Област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина

Професионално направление: 6.2. Растителна защита

Образователно-квалификационна степен: Бакалавър

Професионална квалификация: Агроном

Квалификационна характеристика на специалност „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 6	17.07.2026 г.	стр. 1 от 6
--	-----------	------------	---------------	-------------

Квалификационната характеристика на завършилите специалност „Растителна защита“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“, с Националната квалификационна рамка и с Националния класификатор на професиите. За придобиване на педагогическа правоспособност квалификационната характеристика е съобразена с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Основна цел

Целта на обучението в специалността „Растителна защита“ е подготовката на висококвалифицирани специалисти които притежават знания, умения, лични и професионални компетенции, способност и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване, самообразование и саморегулация, за пълноценна изява и реализация в държавни институции, частни и държавни предприятия и стопанства с предмет на дейност в областта на растителната защита, в учебни и научноизследователски институти в сферата на растителнозащитната наука, а за придобилите допълнителна педагогическа правоспособност – възможност за реализация в сферата на основната и средната образователна степен.

2. Допълнителни цели

2.1. Високи изисквания относно подготовката на специалиста, чиято същност е добиване на научна теоретична и практическа компетентност в сферата на растителната защита, за да осигури висок професионализъм на завършилите специалността и възможност за отговор на постоянно усъвършенстващата се образователна система.

2.2. Изграждане на професионално-личностни качества, способности и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване, самообразование и саморегулация, т.е. качества и способности, благодарение на които специалистът ще осъществява непрекъснато качествени изменения в сферата на собствената си професионална дейност.

2.3. Съвременни критерии за качеството на висшето образование, като от студентите – бъдещи агрономи по растителна защита – се изисква умение за търсене и анализиране на научна информация в областта на растителната защита, както и добиване на образователна, комуникативна и организационна компетентност.

Квалификационна характеристика на специалност „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 6	17.07.2026 г.	стр. 2 от 6
--	-----------	------------	---------------	-------------

3. Задачи

3.1. Цялостна фундаментална, общотeorетична и общопрофесионална подготовка, която осигурява интегративни и интердисциплинарни знания в сферата на растителната защита.

3.2. Професионални умения и компетенции, съответстващи на изискванията на съвременната образователна система.

3.3. Създаване на образователна среда, както за опознаване на професионалните реалности и предизвикателства, така и за овладяване на методи и техники за самостоятелна подготовка, осигуряващи учебна самостоятелност на младия специалист.

3.4. Подготовка за изпълнение на професионалните си задължения в съвременното информационно общество, чрез добиване на компютърна и информационна грамотност.

3.5. Адекватен личен опит, съответстващ максимално на бъдещата му професионална дейност като агроном по растителна защита.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Обучението на бакалаврите по растителна защита е насочено към формиране на интелектуално-познавателна, мотивационно-ценностна и действено-практическа компетентности.

1. Област и обхват на знанията

Завършилите ОКС „бакалавър“ по специалност „Растителна защита“ трябва да притежават интегративни и интердисциплинарни знания за:

- причинителите на болести, неприятели и плевели и необходимите мероприятия за ограничаване на по-нататъшното им разпространение;
- морфологично-биологичните особености, разпространение, вредна дейност и системи за борба с ненаसेкомните неприятели – акари, нематоди, гризачи и др.;
- по-важните паразити и хищни видове насекоми и ентомопатогенни микроорганизми, които регулират популациите на вредителите в различните агроценози;
- методите за събиране, обработка и анализ на биологична информация и метеорологична обстановка, необходима за ефективна растителна защита;
- основните принципи, стандарти и техники, прилагани в съвременното биологично земеделие;
- методите за точно определяне на фитосанитарното състояние на агроценозите, както и на посевния и посадъчния материал;

Квалификационна характеристика на специалност „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 6	17.07.2026 г.	стр. 3 от 6
--	-----------	------------	---------------	-------------

- изискванията на нормативните документи за производство, съхранение, дистрибуция и използване на препаратите за растителна защита.

2. Област и обхват на уменията

Завършилите ОКС „бакалавър“ по специалност „Растителна защита“ трябва да притежават умения за:

- прилагане на придобитите знания в областта на растителната защита; анализ, класифициране, оценка и интерпретиране на данни в областта на растителната защита с цел решаване на конкретни задачи;
- използване нови стратегически подходи, формиране и изразяване собствено мнение по проблеми от обществен характер, възникващи в процеса на работата;
- поддържане на широка осведоменост за новостите в областта на растителната защита;
- поддържане на професионални взаимоотношения, изградени на основа на общи интереси за работа в екип.

3. Компетентности (знания и умения, прилагани в практиката).

3.1. Личностни компетентности:

- професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия;
- изграждане на умение за по-нататъшно самообучение и самоусъвършенстване;
- развиване на аналитично, конструктивно мислене и критична наблюдателност, изявена в бързо ориентиране, констатиране и оценяване или отхвърляне, неприемане на готови образци като „единствен модел и истина“;
- формиране на култура на общуване и спазване на общочовешките ценности и етични норми;
- притежава способност за административно управление на сложни професионални дейности, включително на екипи и ресурси;
- поема отговорност при вземане на решения в сложни условия, при влиянието на различни взаимодействащи си и трудно предвидими фактори;
- проявява творчество и инициативност в управленската дейност;
- последователно оценява собствената си квалификация чрез преценка на придобитите до момента знания и умения и планира необходимостта от разширяване и актуализиране на професионалната си квалификация;
- проявява широк личен мироглед и показва разбиране и солидарност с другите.

3.2. Професионални компетентности:

Квалификационна характеристика на специалност „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 6	17.07.2026 г.	стр. 4 от 6
--	-----------	------------	---------------	-------------

- изграждане на съвременни ефективни системи за борба с болестите, неприятелите и плевелите в отделните агроценози;
- планиране, организиране, ръководство, контрол и консултиране на мероприятията по опазването на земеделските култури от болести, неприятели и плевели, на базата на задълбочени знания за тяхната биология, екология и съвременните екологосъобразни методи за борба и в съответствие с изискванията на съответните нормативни документи;
- организиране и провеждане на фитосанитарен мониторинг;
- прилагане на съвременни методи с цел ограничаване употребата на пестициди, използване биологични препарати и други алтернативни средства, толерантни за полезните видове насекоми;
- извършване на научно-изследователска работа в областта на растителната защита.

3.3. Инструментални компетентности:

- за работа със специализирана апаратура в областта на растителната защита;
- за прилагане на аудиовизуални и информационни технологии в обучението.

3.4. Технологични компетентности:

- усъвършенства собствената си дейност;
- използва възможностите за продължаване на професионалното си обучение.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалността „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“ имат възможност да упражняват професии, съобразно придобитото образование. Те ще могат да се реализират в държавни институции и частни предприятия, имащи отношение към производството, съхранението, търговията и използването на препарати за растителна защита:

1. В Националната служба по растителна защита, областните служби по земеделие, службите за съвети в земеделието, земеделските училища и др.
2. В частни консултативни звена, държавни и частни фирми, занимаващи се с проблемите на растителната защита, реализацията, приложението и контрола на пестицидите, интегрираното и биологичното селскостопанско производство и други.
3. В сферата на растителнозащитната наука и висшето образование след завършване на ОКС „магистър“ и на образователната и научна степен „доктор“ или след успешно положен конкурсен изпит.

Квалификационна характеристика на специалност „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 6	17.07.2026 г.	стр. 5 от 6
--	-----------	------------	---------------	-------------

В рамките на бакалавърската степен студентите могат да придобият и професионална квалификация „Учител по биология и здравно образование“ и да работят като учители по „Човекът и природата“ (5. и 6. клас) и „Биология и здравно образование“ (7 -12. клас).

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА“

Бакалавърската степен се придобива след четиригодишен курс (8 семестъра и 250 кредита) в редовна форма на обучение.

Дипломирането се осъществява в два варианта:

Първи вариант:

1. Писмен държавен изпит по растителна защита.
2. Практически държавен изпит по растителна защита.

Втори вариант:

1. Защита на дипломна работа (за студенти със среден успех не по-нисък от Мн. добър 4,50).
2. Практически държавен изпит по растителна защита.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилите ОКС „бакалавър“ по специалност „Растителна защита“ имат следните възможности:

- да продължат образованието си в ОКС „магистър“;
- да получат второ или ново висше образование;
- да участват в различни форми на продължаващо образование и образование през целия живот.

Квалификационна характеристика на специалност „Растителна защита“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 6	17.07.2026 г.	стр. 6 от 6
--	-----------	------------	---------------	-------------